

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/5, 41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/321
Karar No. 2026/692
Tarihi: 02.02.2026

●YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ
●YETKİ İTİRAZININ YETKİ TESPİTİ İÇİN
BAŞVURU TARİHİNDEKİ HUKUKİ DURUMA
GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ İnceleme konusu davada, işverenin farklı işkolunda yer alan işyerlerinin de yetki tespitinde nazara alınması gerektiği iddiası, esas itibarıyla itiraz konusu işyeri bakımından işkolu itirazı niteliğindedir. Yukarıda belirtilen açık düzenleme gereği, bu itiraz mevcut yetki uyumsuzluğunda ileri sürülemez ve bu konuda bir işkolu tespit kararı verilse dahi ancak bir sonraki dönem için geçerli olabilir.

Diğer taraftan, hukuk devleti kavramı çerçevesinde hukuki belirlilik ve hukuki öngörülebilirlik ilkeleri nazara alındığında, uyumsuzluğun yetki tespiti için başvuru tarihindeki hukuki duruma göre değerlendirilmesi gerektiği de tartışmasız olup bu anlamda olmak üzere başvuru tarihi itibarıyla farklı işkollarında yer alan birim yahut işyerlerinin tek bir işyeri yahut işletme niteliğinde kabul edilmesi mümkün değildir. Nitekim işçi sendikasının, Bakanlık kayıtlarına güvenerek örgütlenme faaliyetini yürüttüğü ve çoğunluk tespitine dair talepte bulunduğu gözetildiğinde, yetki tespit başvuru tarihinden sonra ileri sürülen işkolu itirazının dikkate alınması yukarıda belirtilen ilkelere aykırılık teşkil edecektir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi

tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı işçi Sendikasının 29.01.2024 tarihli başvuru ile müvekkili Mahalli İdareler Kamu İşverenleri Sendikasına (MİKSEN Sendikası) üye Çorum Beltaş Enerji Ulaşım Eğitim Spor ve İnş. Hiz. AŞ'ye (Çorum Beltaş Şirketi) ait 1059457.019 No.lu işyeri için toplu iş sözleşmesi yapmak amacıyla gerekli çoğunluğu sağladığının tespitini davalı Bakanlıktan talep ettiğini, Bakanlığın 05.02.2024 tarihli ve 338171 sayılı olumlu yetki yazısı ile adı geçen işçi Sendikasının müvekkili işveren Sendikasına üye Çorum Beltaş Şirketi işyerinde gerekli çoğunluğu sağladığının tespit edildiğini, Çorum Beltaş Şirketinin müvekkili işveren Sendikasının üye kuruluşu olduğunu, Bakanlıkça dava konusu yetki tespiti yazısının müvekkili işveren Sendikasına tebliğ edilmesi gerektiğini, Çorum Beltaş Şirketinin

birçok işyerinin bulunduğunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 34/2 hükmü gözetilmeksizin yetki tespitinin işletme için değil işyeri için verildiğini, Çorum Beltaş Şirketinin diğer işyerleri için işletme toplu iş sözleşmesi imzalanması amacıyla dava dışı Sendika lehine verilen olumlu yetki tespitine ilişkin itiraz davalarının Çorum 2. İş Mahkemesinin

2023/323 Esas sayılı dava dosyası ile derdest olduğunu ileri sürerek davalı Bakanlığın 05.02.2024 tarihli ve 338171 sayılı yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Sendika vekili cevap dilekçesinde; müvekkili tarafından yetki tespit başvurusu yapılması üzerine davalı Bakanlığın 05.02.2024 tarihli ve 338171 sayılı yazı ile Çorum Beltaş Şirketi işyerinde 29.01.2024 yetki tespit başvuru tarihi itibarıyla işyeri toplu iş sözleşmesi yapmak üzere müvekkilinin gerekli şartları sağladığının tespit edildiğini, davacının işçi sayısına ve örgütlenme zamanına ilişkin itirazlarının hukuki bir dayanağının bulunmadığı, yetki başvurusunda bulunduktan sonra resmî kayıtlara göre başka işkolunda yer alan bir işyerinin de yetki tespitinde nazara alınması gerektiği görüşünün, hukuk devletinin ilkeleri içerisinde yer alan hukuki belirlilik ve hukuki öngörülebilirlik unsurları ile bağdaşmadığını, işverenin farklı işkollarında faaliyet gösteren diğer işyerleri için devam eden yetki tespitine itiraz davasının işbu dava ile ilgili olmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Bakanlık vekili cevap dilekçesinde; yetki tespiti başvuruları karşılanırken, işverenler tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) yapılan işyerlerine ilişkin tescil ve işçi bildirimlerinin esas alındığını, sendika yetki sistemine SGK kayıtlarından otomasyon sistemiyle yansıyan bilgiler doğrultusunda işlem yapıldığını, başvuru tarihi itibarıyla davalı Sendikanın gerekli çoğunluğa sahip olduğunu, müvekkili Bakanlık kayıtlarında Çorum Beltaş Şirketinin davacı MİKSEN Sendikasına

22.09.2020 tarihi itibarıyla üye olduğu ve üyeliğinin hâlen devam ettiğinin anlaşıldığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; işveren Çorum Beltaş Şirketinin 5 farklı işyerinin bulunduğu, söz konusu işyerlerinin farklı işkollarında faaliyet gösterdiği, bu hâliyle yetki tespitine esas alınan söz konusu birimlerin iş organizasyonu kapsamında tek bir işyeri niteliğinde değil bağımsız işyerlerinden oluşan işletme niteliğinde bulunduğu, davalı Sendika tarafından yüzde 40 çoğunluğun sağlandığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; yetki tespit yazısının işverenin üyesi olduğu müvekkili işveren Sendikasına yapılmamasının usule uygun olmadığını, üyesi işveren Şirketin birden fazla işyeri olduğunu ve tespitin işletme düzeyinde yapılması gerektiğini, davalı Sendikanın çoğunluğu sağlayamadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle kararın bozulması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

6356 sayılı Kanun'un 5/2 hükmünde işkolu tespit talebi ve buna ilişkin açılan davaların, yetki işlemlerinde ve yetki tespit davalarında bekletici neden sayılamayacağı açık bir şekilde düzenlenmiştir. Aynı hükmün madde gerekçesinde de bu düzenleme ile işkolu itirazlarının toplu sözleşme yapma sürecini gereksiz şekilde uzatmasının önlenmesinin istendiği belirtilmiştir. Bu itibarla işkolu tespit talebi ve işkolu itirazları mevcut yetki uyuşmazlığında dikkate alınamayacaktır.

İnceleme konusu davada, işverenin farklı işkolunda yer alan işyerlerinin de yetki tespitinde nazara alınması gerektiği iddiası, esas itibarıyla itiraz konusu işyeri bakımından işkolu itirazı niteliğindedir. Yukarıda belirtilen açık düzenleme gereği, bu itiraz mevcut yetki uyuşmazlığında ileri sürülemez ve bu konuda bir işkolu tespit

kararı verilse dahi ancak bir sonraki dönem için geçerli olabilir.

Diğer taraftan, hukuk devleti kavramı çerçevesinde hukuki belirlilik ve hukuki öngörülebilirlik ilkeleri nazara alındığında, uyumsuzluğun yetki tespiti için başvuru tarihindeki hukuki duruma göre değerlendirilmesi gerektiği de tartışmasız olup bu anlamda olmak üzere başvuru tarihi itibarıyla farklı işkollarında yer alan birim yahut işyerlerinin tek bir işyeri yahut işletme niteliğinde kabul edilmesi mümkün değildir. Nitekim işçi sendikasının, Bakanlık kayıtlarına güvenerek örgütlenme faaliyetini yürüttüğü ve çoğunluk tespitine dair talepte bulunduğu gözetildiğinde, yetki tespit başvuru tarihinden sonra ileri sürülen işkolu itirazının dikkate alınması yukarıda belirtilen ilkelere aykırılık teşkil edecektir.

Somut uyumsuzlukta, işveren Çorum Beltaş Şirketine ait 5 işyerinden yalnızca dava konusu 1059457.019 sicil No.lu işyerinin davalı Sendikanın kurulu bulunduğu 15 sıra No.lu taşımacılık işkolunda faaliyet gösterdiği, tespit konusu işyerinden farklı işkolunda yer aldığı anlaşılan itiraz konusu işyerlerinin ise yetki tespitinde dikkate alınmasının mümkün olmadığı, davalı Sendikanın yetki tespitine konu işyerinde yarıdan fazla çoğunluğa sahip olduğu, işyeri toplu iş sözleşmesi imzalamak için gereken şartları sağladığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmesi gerekirken işverene ait 5 işyerinin de farklı işkollarında faaliyet gösterdiği bu hâliyle yetki tespitine esas alınan söz konusu birimlerin bağımsız işyerlerinden oluşan işletme niteliğinde bulunduğu ve davalı Sendika tarafından yüzde 40 çoğunluğun sağlandığı gerekçe gösterilerek davanın reddine karar verilmiş olması isabetli olmamıştır.

Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, sonucu itibarıyla doğru bulunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinin değiştirilerek ve düzeltilerek onanması, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 370/4 hükmü gereğidir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davacı vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine,
2. Davacı vekilinin Bölge Adliye Mahkemesince yapılan değerlendirmeye yönelik temyiz itirazlarının kabulü ile sonucu itibarıyla doğru olan Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinin değiştirilerek ve düzeltilerek ONANMASINA,
Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,
02.02.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.